

ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ФІНАНСУВАННЯ СФЕРИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я НА ОСНОВІ АНАЛІЗУ ЗАРУБІЖНОГО ДОСВІДУ

студент гр. Ф-11 Захарченко С.І.

В національній системі охорони здоров'я існують дві глобальні проблеми – катастрофічна нестача ресурсів та їх нерациональне використання. Через нестачу бюджетного фінансування не є можливим розвиток та вдосконалення, а також повноцінне виконання основної функції – збереження здоров'я населення.

Переважає чисельність населення не має змоги сплачувати кошти за медичну допомогу в закладах охорони здоров'я, коли порушується положення Основного Закону країни про безоплатне надання медичної допомоги. Як варіант виходу з даної ситуації є впровадження бюджетно-страхової системи медичного забезпечення. Все більшого значення набуває питання реформування фінансування системи охорони здоров'я, що потребує негайних заходів з її реформування.

В Україні добровільне медичне страхування не є значно поширеним, його частка у структурі витрат на охорону здоров'я складає 2,5%. Частка ж кишенькових витрат на охорону здоров'я складає близько 40% від загальних витрат на охорону здоров'я (3,85% від ВВП), що у 2,5 рази вище порівняно з європейськими країнами.

Країни ЄС під час здійснення фінансування охорони здоров'я спираються на цілі, сформульовані ВОЗ: фінансовий захист (загальний захист від фінансових ризиків, пов'язаних з поганим станом здоров'я, направлений на те, щоб люди не ставали бідними в результаті користування послугами охорони здоров'я); принцип соціальної справедливості у фінансуванні (потребує від більш забезпечених людей більше платити за медичне обслуговування (у % від доходу) порівняно з малозабезпеченими; рівність доступу до медичного обслуговування (ґрунтується на потребі, а не на здатності платити); підвищення прозорості і підзвітності системи охорони здоров'я (боротьба з корупцією, контроль за діяльністю закладів охорони здоров'я і оцінка якості їх діяльності); нагорода за високу якість медичної допомоги і розроблення стимулів рентабельної організації медичного обслуговування; підтримка управлінської ефективності (скорочення дублювання функцій у сфері фінансування охорони здоров'я і уникнення витрат, які не спрямовані на досягнення вищеперахованих цілей).

Для України є доцільним впровадження зарубіжного досвіду фінансування сфери медицини, щоб мати змогу перейти до трансформації галузі, зробити її більш якісною та продуктивною. Необхідним для цього є формування ефективної системи фінансування охорони здоров'я. Найприйнятнішою для України є бюджетно- страхова модель. В цій моделі джерелами фінансування виступають бюджет та фонд соціально-медичного страхування. Для того, щоб це здійснити, необхідно залучати додаткові джерела, а саме: кошти, що акумулюються на основі надання певних платних медичних послуг; кошти добровільного медичного страхування; кошти, отримані на основі спонсорської та благодійницької допомоги.

Одним із існуючих підходів до покращення фінансування медичної сфери є так звана “керована допомога”, яка є способом інтегрувати фінансування допомоги та її надання і, таким чином, зробити її більш ефективною. В європейському контексті така стратегія поєднується з наданням приватними закладами і лікарями тієї допомоги, яка раніше надавалась лише державними закладами. Робляться також спроби запровадити в секторі охорони здоров'я квазі-ринкові підходи, які б дали змогу розмежувати роль фінансування і надання допомоги. Передбачається, що це дасть змогу послабити конкуренцію серед надавачів медичної допомоги і вибрати послуги найбільш ефективних з них.

Поряд з вирішенням проблеми фінансування сфери охорони здоров'я країни варто звернути увагу і на капітал закладів охорони здоров'я, а саме на його формування і використання. Враховуючи особливе ставлення до основного капіталу закладів охорони здоров'я у розвинених зарубіжних країнах, першочергово мають бути здійснені зміни стосовно нього. Необхідно провести оновлення основних засобів – реалізувати ті основні засоби, які недоцільні у використанні, та за вилучені кошти закупити частину необхідного обладнання, модернізувати існуюче. Частину основних засобів можна сформувати за рахунок купівлі за низькими цінами медичної апаратури та іншого медичного обладнання, яке було у вжитку у зарубіжних закладах охорони здоров'я. Важливо також змінити порядок нарахування зношення окремих видів основних засобів закладів охорони здоров'я.

Для того, щоб вивести соціальну сферу на новий рівень функціонування, слід розробити систему контролю, яка б забезпечувала цільове надходження коштів; забезпечити поступове зростання заробітної плати робітникам соціальної сфери, а також перейняти позитивний зарубіжний досвід фінансування та підтримки соціальної сфери західноєвропейських країн. При цьому, як свідчить останній, слід звернути увагу на те, що поліпшення якості роботи не відбувається лише за рахунок збільшення видатків. Саме тому ґрунтовну увагу слід приділяти підвищенню ефективності розміщення планових, кадрових та матеріальних ресурсів.

Науковий керівник: асист. Марочко С.С.

Економічні проблеми сталого розвитку : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті проф. Балацького О.Ф., м. Суми, 6-8 травня 2014 р.: у 2-х т. / За заг. ред.: О.В. Прокопенко, О.В. Люльова. - Суми : СумДУ, 2014. - Т.2. - С. 112-113.